

Pille Mee:

„Tasakaal on edu võti.“

Vestleme Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabori juhtivbioanalüütiku **Pille Meega**, kes räägib oma õpingutest, karjäärist ning sellest, kuidas ta ennast laadib.

Kuidas tuli mõte minna õppima tolleaegsesse meditsiinikooli?

Kohtusin pärast põhikooli lõppu tüdrukuga, kelle sugulane õppis meditsiinikooli kolmandal kursusel velsker-laborandiks. Ma ei olnud sellest erialast midagi kuulnud, kuid piiga rääkis, et see pidavat olema palju põnevam kui õe eriala. Mõtlesin ühe päeva ja otsustasin, et ka mina tahan velsker-laborandiks õppida. Tegin eksamid, sain sisse ja nii ma õppima sattusingi. Olen selle erialaga tänaseni seotud ja pole otsust kordagi kahetsenud.

Kuidas möödusid õpingud meditsiinikoolis?

Minu jaoks läks õppimine ladusalt. Ma ei tundnud kordagi, et õppimine

oleks raske või ebameeldiv. Väga meeldisid kevadised kursusepraktikad haig-laborites või tolleaegses tervisekaitse laboris. Samuti olid mul väga tore-dad kursusekaaslased, kellega suhtleme tänaseni.

20 aastat hiljem otsustasite uuesti õppima minna. Meditsiinikoolist oli vahepeal saanud tervishoiukõrgkool. Mis vahepealsel ajal koolis muutunud oli?

Kui olin esimest korda meditsiini-kooli lõpetanud, siis teadsin kindlalt, et tahan edasi õppida. Mida täpselt, seda ma veel ei teadnud, sest toona ei olnud võimalik bioanalüütikuks kuskil õppida. Peas mõlkus ka arsti mõtte, aga kuna ma toona ei lõpetanud *cum laude*,

siis kehtis reegel, et pidin enne ülikooli astumist vähemalt kaks aastat kuskil töötama. Nii ma kaks aastat töötasingi, siis abiellusin, sain lapsed ja kõrgkoolis õppimise mõte jäi poolikuks.

Õige pea aga hakati tervishoiukõrg-koolis bioanalüütikute tasemeõpet pak-kuma. Olin kohe valmis sinna õppima minema, kuid paraku ei olnud minu toonane juht sellega nõus. Kuna mul oli suur soov ennast harida, siis võtsin ette ka töökohavahetuse. Läksin tööle Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabo-risse ning juhiga kooskõlas astusin ka tervishoiukõrgkooli. Mul olid väga toe-tavad kolleegid. Alati, kui mul oli tarvis mõnele loengule või eksamile minna, siis kolleegide poolt oli täielik mõist-mine ja tugi.

Laborimeditiin oli selle mitme-kümne aasta jooksul tohutult arenenud ja muutunud. Seega oli ka õpe täiesti erinev. Mäletan, et esimese õpingu ajal tegime kõike manuaalselt, sest analü-saatoreid koolis ei olnud üldse.

Ja kuigi paljud õppejõud olid koolis samad, kes 20 aastat tagasi, siis õpe oli igati tänapäevane.

Kindlasti oli teist korda õppimine oluliselt keerukam kui esimesel kor-ral. Õppimise kõrvalt pidin ju käima

Mõte biomeditsiini magistriõppesse minna oli mul tegelikult juba ajal, kui tervishoiukõrgkoolis õppisin. Võrreldes tervishoiukõrgkooliga oli õpe raskem ja nõudis veel rohkem ja paremat aja planeerimist.

CV

PILLE MEE

- Sünniaeg ja -koht: 24. jaanuar 1970 Tartu

Haridus

- 1976–1984 Kõrveküla 8 kl kool
- 1984–1987 Tartu Meditsiinkool, velsker-laborandi eriala
- 2005–2007 Tartu Tervishoiu Kõrgkool, bioanalüütiku õppekava, *cum laude*. Bakalaureusetöö teema: „HLA antigeenide vastaste antikehade määramismeetodid“
- 2008–2012 Tartu Ülikool, arstiteaduskond, biomeditsiini õppekava, MSc biomeditsiin. Magistritöö teema: „Kromosoomi 11p15 regiooni koopiaarvu muutuste ja verimise häirete uurimine“

Teenistuskäik

- 1987–1995 Tartu Maakonna Polikliinik, laborant
- 1995–2003 Tamme Erakliinik AS, laborant
- 2003–2009 SA Tartu Ülikooli Kliinikum ühendlabor, immuunanalüüsi osakond, vanembioanalüütik
- 2009–2023 SA Tartu Ülikooli Kliinikum ühendlabor, ülembioanalüütik
- 2024–... SA Tartu Ülikooli Kliinikum ühendlabor, teenistuse juhtivbioanalüütik

Vabatahtlik töö

- Eesti Bioanalüütikute Ühing (EBÜ) koolituse koordinaator ja laekur
- Eesti Bioanalüütikute Ühingu kutsekomisjoni liige

Õppetöö

- Tartu Tervishoiu Kõrgkooli bioanalüütiku õppekava II kursuse õppeaine immunoloogia (voolutsütomeetria rakendused kliinilises laboris) mahuga 6 tundi, alates 2010. õppeaastast
- Tartu Tervishoiu Kõrgkooli bioanalüütiku õppekava IV kursuse õppeaine juhtimisõpetus, mahuga 1,0 EAP, alates 2014. õppeaastast
- TÜ Kliinikumi koolituskeskuse koordineeritavate preanalüütikaalaste koolituste läbiviimine õendustöötajatele
- Koostanud kliinikumi töötajatele Moodle keskkonnas kursuse „Mida peab teadma preanalüütikast?“

ETIS

- https://www.etis.ee/CV/Pille_Mee/est/

Hobid

- Reisimine, sport, lugemine, looduses viibimine ja pildistamine

Suusatamas Austria Alpides.

ka täiskohaga tööl ning pere eest hoolitsema. Kuid tänu sellele kogemusele õppisin oma aega paremini planeerima just nii, et kõik saaks korrektselt tehtud ja mitte ükski pool – pereelu, töö ega kool – ei kannataks.

Miks otsustasite edasi magistri-õppesse minna?

Mõte biomeditsiini magistriõppesse minna oli mul tegelikult juba ajal, kui tervishoiukõrgkoolis õppisin. Võrreldes tervishoiukõrgkooliga oli õpe raskem ja nõudis veel rohkem ja paremat aja planeerimist. Tegin sageli enda tööasju kas õhtuti või nädalavahetuseti. Esialgu tundus, et magistriõppest ma ei näriigi läbi ja lõpetamine tundus võimatu. Kõik läks aga lodusamaks, kui muutsin

oma mõtteviisi. Mõtlesin nii, et õpingud on minu jaoks kui hobi, millele järgnevad aastad keskendum. Kõiksu-gused grillipeod, teatrid, kinod ja jutu-raamatu lugemised jäid paariks aastaks kõrvale. Tegin magistriained kahe aas-taga ära ja kolmandal aastal kirjutasin magistritööd.

Alles jäi muidugi minu perekond, kellele oma aega pühendasin, ja sport.

Olete töötanud mitmetes meditsiini-laborites, mis need on olnud ja mida nendes kohtades juurde õppisite?

Minu esimene töökoht oli kohe pärast kooli lõpetamist Tartumaa poli-kliinikus, kus töötasid jaoskonnaarstid ja mõned eriarstid. Seal käis hästi palju patsiente üle Tartumaa. Tööd laboris

oli väga palju. Sealt sain kaasa võime hästi palju tööd teha ja mõtteviisi, et kui oled tööl, siis tuleb tööd teha. Kui on palju patsiente, siis peab need ana-lüüsid ära tegema – neid ei saa edasi lükata homsesse, sest siis ei oleks need enam õiged.

Kuna see oli minu esimene töö-koht, siis ma ei osanud ka valida ja arvasin, et tulebki nii intensiivselt töö-tada kogu aeg. Analüüsides amplituuda ei olnud toona nii suur nagu tänapäeval, aga kuna asju tehti käsitsi, kõik leuko-tsüüdid, trombotsüüdid, erütrotsüüdid pidime mikroskoobis kokku lugema oma silmadega, siis see kõik võttis aega. Pidime palju ise kõiksuguseid lahuseid testide jaoks tegema. See oli totaalselt midagi muud, kui täna.

Boonuseks oli aga see, et kuna labori töö oli tervist kahjustav, siis meie tööpäev kestis praeguse kaheksa tunni asemel kuus tundi. Töötasid küll intensiivselt, aga tööpäev lõppes kell kaks või isegi pisut varem.

Sain polikliinikust kaasa väga toredad kolleegid, kes mind noore töötajana seal väga hästi vastu võtsid, õpetasid ja aitasid. Suhtlen nendega tänagi veel, saame kokku ja veedame toredalt aega.

Polikliinikus töötamise aja sisse jäi ka laste saamine. Kui lapsehoolduspuhkukselt naasin, läksin polikliinikusse tagasi. Selleks ajaks olin aga juba kuulnud ja lugenud, et suuremates laborites on analüsaatoreid ja tehakse teistsuguseid analüüse. Siis ma tundsin, et praegune töökoht, kus veel palju asju tehti n-ö käsitsi,

ei ole koht, kuhu tahan jääda. Töötasin seal veel umbes aasta või kaks ja siis kandideerin uuele töökohale Tamme erakliinikusse. Sinna tehti juurde ka eralabor, mis oli tol ajal täiesti uus lahendus. Mäletan, et sinna oli väga suur konkurss, aga just mind valiti välja.

Tamme kliinikus ei olnud masstööd. Sain hoopis kogemuse sellest, kuidas labor üles ehitada. Kui sinna läksin, olid analüsaatorid küll tellitud, aga sel hetkel olid seal veel ainult tühjad lauad. Hakkasime koos laborijuhatajaga seda laborit tööle panema. Sain jagada oma kogemusi polikliinikus töötamisest ja kasuks tulid ka tutvused enda kursuselt. Meil olid partnerid ka Saksamaal, seetõttu õnnestus mul käia Saksamaal praktiseerimas.

Pärast viit aastat Tamme kliinikus töötamist tundsin, et see koht ammen-dab mind ning soovin uusi väljakutseid.

Minu uueks töökohaks saigi Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabor. Leidsin töökuulutuse Postimehest. Seal oli kirjas, et otsitakse PCR laborisse töötajat. Panin interneti otsingusse, mida see PCR tähendab. Ehk siis kandideerin kohale, millest mul õigupoolest õrna aimugi polnud.

Alustasin tööd tavabioanalüütikuna. Mäletan, et terve labori osakond oli suhteliselt uus ja arenev. Kui alustasin, töötas seal 10–12 töötajat, nüüd umbes 35. Mõni aeg hiljem pakuti mulle vanembioanalüütiku kohta.

Olete olnud Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlaboris juba ligikaudu 20 aastat. Mis teid ühendlaboris töötamise juures on paelunud?

Minu natuur vajab vaheldust. Kuigi olen 20 aastat ühendlaboris töötanud, siis enam-vähem iga seitsme aasta tagant on minu teele sattunud mingisugune uus väljakutse. Pärast esimest seitset aastat tuli laborisse voolutsütomeetria meetod. See tundus mulle kohe väga huvitav ja ma olin nõus sellel alal töötama ja seda nullist õppima.

Umbes kümme aastat tagasi valiti mind ühendlabori ülembioanalüütikuks ehk juhtimiskogemusega bioanalüütikuks, kes aitab koordineerida eri osakondade bioanalüütikute tööd. Tegin seda juhtivat tööd kõrvuti reanalüütiku tööga. Juhi töö kõrvalt ise analüüsides tegemine on väga meeldiv tegevus – näen, et olen midagi konkreetselt teinud ja kedagi aidanud.

Praegu aga panustan täiskohaga juhtimise ülesannetesse ja igapäevast laboritööd ma ei tee. Usun, et kuna olen töötanud ka ise bioanalüütikuna, mõistan nüüd juhina probleeme paremini.

Mis paneb veel silmad erialaselt särama?

Seisan palju bioanalüütikute kutse eest. Olen aktiivne liige Eesti bioanalüütikute ühingu, kus koordineerin koolitusi. Meie üks põhilisi ülesandeid on anda täiendõpet bioanalüütikutele üle Eesti.

Safaril Mikumi rahvuspargis.

Samuti on mulle südamelähedane meie eriala kutse omistamine ja eriala areng. Igal võimalikul juhul, kus saan oma kutset esile tuua või tutvustada, siis seda võimalust ma kasutan. Meil on väga hea koostöö näiteks Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga. Samuti osaleme väga aktiivselt töövarjupäevadel.

Kitsaskoht on aga see, et gümnaasiumiõpilased ei oskagi meie poole pöörduda, kuna nad ei tea, kes bioanalüütik on.

Mis on teie hobid? Kuidas te ennast maha laadite?

Pean oskust end tööst välja lülitada väga oluliseks. Ükski töötaja ega juht pole hea, kui ta panustab 24/7 oma ajast tööle. Kindlasti on vabal ajal esikohal sport. See maandab mind ja

annab energiat. 2–3 korda nädalas leiab mind spordiklubist, mulle meeldib ka mäesuusatamine, uisutamine, rulluisutamine, jalgrattasõit või jalutamine. Samuti meeldib mulle matkaradadel või looduses käia.

Teine suurem hobi on reisimine. See annab mulle energiat ja tänu reisimisele oskan vaadata oma kodumaad teisest perspektiivist. Kuna minu mees töötas pikki aastaid Aasias, siis õnnestus mul seal palju seigelda. Aasia on siiani jäänud mulle südamelähedaseks.

Mulle väga meeldib ka lugeda, näiteks midagi juhtimisest või enesearengu vallas. Meeldib ka ristsõnu lahendada ja aias toimetada.

Naudin perega koos olemise aega, mõnikord reisime koos või teeme lihtsalt midagi toreid.

Mida ootate tulevikult? Milliseid muutusi ootate bioanalüütikute kutse arengus?

Kandideerin uuesti juhtivbioanalüütiku kohale selle aasta veebruaris. See tähendab, et järgnevad neli aastat ma ametikohal jätkan. Selle kõrval jätkan kindlasti bioanalüütiku eriala väärtustamist ja tutvustamist.

Minu ja meie ühingu soov on, et bioanalüütikud kuuluksid tervishoiutöötajate alla. Me puutume otseselt kokku patsientidega, me võtame neilt verd ja muid proove. Seega sooviksime saada tervishoiutöötajate registrisse. Täna on see problemaatiline, sest riigisüsteem töötab nii aeglaselt.

Samuti soovin väga, et noored tahaksid bioanalüütiku eriala õppida. Selleks peab eriala olema nii üldsusele kui haiglas sees võimalikult nähtav.

Samuti võiks bioanalüütikutel olla võimalus minna täitsa oma erialale õppima. Praegu saavad bioanalüütikud õppida magistriõppes biomeditsiini erialal, Tartu Ülikoolis õendusjuhtimise erialal ja Tallinna Ülikoolis mõnel erialal, kus bioanalüütiku ainete baasil on võimalik edasi magistriõppesse minna. 🧠

Minu ja meie ühingu soov on, et bioanalüütikud kuuluksid tervishoiutöötajate alla. Me puutume otseselt kokku patsientidega, me võtame neilt verd ja muid proove. Seega sooviksime saada tervishoiutöötajate registrisse.

Küsitles
Britta Sepp